

Eduskunta
Hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen hallintovaliokunnassa – laki räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä

Räjähteiden lähtöaineita koskeva EU-sääntely on ollut jo pidempään asetusmuotoisena sellaisenaan jäsenmaita sitovaa, ja kansallisen sääntelyn tarve on näin ollen ollut vähäinen. Lailla räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä säädellään lähinnä kansallisista vastuista ja menettelyistä. Vuonna 2019 voimaan tullut uusi EU:n lähtöaineasetus edellyttää kuitenkin kansallisen sääntelyn päivittämistä. Hallituksen esitys laiksi räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä ja siihen liittyviksi laeiksi on perusteltu ja hyvin valmisteltu esitys.

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ehdotetaan hallituksen esityksessä uudeksi tehtäväksi toimia tarkastusviranomaisen lähtöaineasetuksen artikloiden 7 ja 8 tarkoittamissa tilanteissa (toimitusketjulle tiedottaminen ja tarkastaminen myynnin yhteydessä). Tässä roolissaan virastolla on hyvä mahdollisuus edesauttaa sitä, että kemikaali- ja räjähdesääntelyn toimeenpano ja yhteensovittaminen on sujuvaa viraston vastuulle kuuluvien osien. Vaikka lähtöaineasetuksen tietojen toimittamista koskevat velvoitteet poikkeavatkin kemikaalisääntelyn tiedottamisvelvoitteista, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi käyttää vankkaa osaamistaan myös räjähdepuolen tiedonkulun parantamiseen.

On myös kemikaalisääntelyn näkökulmasta huomionarvoinen seikka, että markkinoilta löytyy yhä sellaisia lähtöaineasetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jääviä aineita, joita voidaan käyttää laittomien räjähteiden valmistamiseen. Tilannetta onkin syytä seurata ja tarvittaessa käynnistää toimet uusien aineiden lisäämiseksi lähtöaineasetuksen soveltamisalaan. Uusia aineita lisättäessä räjähde- ja kemikaalisääntelystä vastaavien tahojen on syytä tehdä yhteistyötä myös kansallisella tasolla, jotta päällekkäisyyksiltä ja turhalta työltä vältetään.

Neuvotteleva virkamies

Hanna Korhonen

